

Kiezen voor hergebruik bij het zaaien

Recycleren betekent op een andere manier naar ons afval kijken. We moeten onszelf de juiste vragen stellen voor we iets weggooien en moeten het zwerfafval dat onze stad zo lelijk maakt beschouwen als een echte goudmijn! Veel spullen die in de handel worden verkocht en zeggegd onvervangbaar zijn, kunnen we gemakkelijk recupereren uit ons dagelijkse leven en in onze moestuin gebruiken om te zaaien. De Moestuingidsen geven u dan ook graag enkele tips.

> Voor het zaibakje

Hiervoor ga ik naar de viswinkel en hergebruik ik de visbakjes van polystyreen. De Delhaize-winkel bij mij in de buurt heeft toevallig een visafdeling. Als ik daar voor 10 uur ben, kan ik de bakjes gewoon aan het personeel vragen en zelf uitkiezen.

Voordelen:

- Afmetingen: De afmetingen variëren. Ga dus zelf na welke maat u nodig hebt voor de zaden die u wilt planten.
- Vochtigheid en temperatuur op peil houden: Polystyreen is erg doeltreffend om de grond vochtig en op een constante temperatuur te houden. Dat is gunstig voor uw zaden. Opmerking: mijn bakken hebben gaten op de bodem, maar ik bevochtig ze altijd met een verstuiver.
- Gemakkelijk te transporteren: De bakken zijn gemakkelijk te verplaatsen, bijvoorbeeld wanneer u ze in de tuin wilt zetten om de planten te laten wennen aan het licht.
- Miniserre: Door een glasplaat (gerecycleerd natuurlijk) over de bak te plaatsen, ontstaat er een miniserre.

Nadelen:

- Planten verwijderen: Wanneer u de planten verwijdert, zou u ze kunnen beschadigen. Mijn oplossing: Maak vierkantjes met een mes (een stukadoorsmes is nog beter) en herhaal dit gerust naarmate de planten groeien.
- Visgeur: Daar hoeft ik vast geen tekening bij te maken. Mijn oplossing: Ik vul de bakken met aarde en laat hem een paar dagen buiten staan (tuin, terras). Na enkele dagen is de geur verdwenen.

"Polystyreen is erg doeltreffend om de grond vochtig en op een constante temperatuur te houden."

> Zes manieren om teelaarde te recupereren

Ik ben absoluut geen fan van zakken teelaarde. Ik blijf versteld staan van de hoeveelheid afval (de zak) voor de hoeveelheid verkregen teelaarde. Daarom ga ik op zoek naar manieren om mijn eigen gerecycleerde teelaarde te maken.

- **Grond uit de moestuin (of daarrond) hergebruiken**

Waar vindt u die? Dicht bij uw moestuin of in een weide met mollen. Zelf recupereer ik een beetje grond uit de zone waar ik mijn gewassen teel. Het voordeel hiervan is dat de planten zullen beginnen groeien in grond die lijkt op de grond waarin ze zullen worden verplant. De beste manier om de grond te hergebruiken, is met de hulp van een woelrat die zijn tunnels niet te ver weg graaft. Ja hoor, u leest het goed. Deze knaagdieren bieden ook voordelen. Ze laten vaak hopen uitgegraven aarde achter om hun tunnels te graven. Deze grond is luchtig en perfect voor gebruik in mijn zelfgemaakte teelaarde. Daarom is een weide met mollen een goed alternatief.

- **Bladcompost**

Bladeren die in de herfst vallen, vergaan vrij snel en zorgen voor teelaarde van hoge kwaliteit. Ik zou ze in het bos kunnen gaan zoeken, maar ik ben van mening dat ik daarmee het ecosysteem uit evenwicht breng.

Een artikel van de Moestuingsidsen

Waar kunt u bladcompost vinden? Langs wandelpaden of geasfalteerde stukken waar de bladeren zich hebben opgehoopt en humus hebben gevormd boven op het asfalt. Vlak bij mij ligt er een ongebruikt multisportveld dat omringd is door bomen. Wanneer de herfst in het land is, vallen de bladeren massaal op het veld en blaast de wind ze naar de zijkanten. Tegen het einde van de herfst heeft zich dan een humuslaag van een centimeter gevormd. Die ga ik halen en hergebruik ik als teelaarde. Nadelen: De zaden in de humuslaag ontkiemen heel snel. Over het algemeen zijn dat echter boomzaden en is de zaadlob gemakkelijk te herkennen.

- **Koffiedik**

Waar kunt u dat vinden? Koffiedik hergebruiken is niet echt ingewikkeld in Brussel. U kunt bars/cafés vragen om het voor u te bewaren. Een andere oplossing is het koffiedik van uw collega's verzamelen. Dat is hoe ik het aanpak en dagelijks kan ik zo een flinke hoeveelheid verzamelen. Zo veel zelfs dat ik na 100 dagen genoeg voorraad heb opgebouwd voor de komende drie jaar. Het koffiedik moet dan worden gedroogd en opgeslagen. Koffiedik opslaan: Hergebruiktip: ik bewaar het in plastic flessen (bijvoorbeeld van water) van 1,5 liter. Waar kan ik die vinden? Ik drink zelf geen flessenwater, maar u vindt gemakkelijk mensen in uw omgeving die u hun lege flessen willen geven. Het voordeel van deze flessen is ook dat ik gemakkelijker een dosis koffiedik kan toevoegen aan de voet van planten die het nodig hebben (interessant voor de kaliumbijdrage). Het zou bovendien een slakkenbestrijdingsmiddel zijn, maar mijn ervaring is dat dat helemaal niet werkt.

- **Compost**

Goed verteerde compost kan ook worden toegevoegd. Persoonlijk gebruik ik oppervlaktecompost (direct in de moestuin, onder de laag stro) dus ik heb niet veel compost beschikbaar. Ik heb wel een kleine hoop die ik jaar na jaar aanvul en die ik alleen gebruik om te zaaien.

- **Paardenmest**

Dit is een nieuw idee. Ik leg een voorraad paardenmest aan die ik zal gebruiken als aanvulling op mijn teelaarde bij het zaaien. Ik zal een vergelijkende test doen om na te gaan of de mest mijn zaden niet verbrandt en of de groei van de zaden wordt versneld of vertraagd in vergelijking met een bak zonder mest.

Waar kunt u paardenmest vinden? Op een manege uiteraard, maar als u een weide ziet waar paarden grazen, vraag dan of u de mest mag verzamelen als de paarden er niet zijn.

- **De inhoud van de potten van vorig jaar**

Doodzonde of niet, maar de potten waarin ik het voorgaande jaar heb gekweekt, overwinteren buiten en in de lente hergebruik ik de aarde uit deze potten om mijn bakken te vullen. Tot nu toe heeft dit al vrij goed gewerkt. Weet wel dat ik in mijn kweekpotten het lasagne-principe volg. Dat wil zeggen dat ik hout dat al in een vergevorderd stadium van ontbinding is op de bodem leg, gevolgd door materiaal zoals bladeren en haksel en vervolgens een beetje aarde enzovoort. Vaak is de grond tijdens het teeltjaar getransformeerd vandaar het idee om deze grond te hergebruiken.

> Gieter/water

Om water te geven, gebruik ik een gerecycleerde huishoudverstuiver. Het water dat ik gebruik, is het water waarin ik groenten heb gewassen om eten klaar te maken (biogroenten natuurlijk). Denk er aan om ook een regenwaterton te maken! 45% van het water dat we dagelijks gebruiken, hoeft eigenlijk geen drinkwater te zijn. Dat geldt ook voor het water waarmee u uw tuin besproeit (met een dak van 100 m² kunt u jaarlijks 80 tot 120 m³ water opvangen). Online vindt u tal van tutorials over hoe u zelf zo'n ton kunt maken. U kunt hiervoor ook een plastic ton hergebruiken (ga wel na waarvoor de ton vroeger werd gebruikt zodat het water niet wordt vervuild). Wat extra materiaal en enkele klusvaardigheden volstaan om grote hoeveelheden water te recyclen.

> Potten en schotels

Voor de planten in de volle grond worden geplant, is er vaak een tussenfase waarin de planten in kleinere potten worden gezet. Waar kunt u die vinden? Bij uw favoriete bloemist. Zelf haal ik mijn kleine potjes bij plaatselijke bloemisten. Ze hebben altijd potten in alle maten die ze niet meer gebruiken en geven ze graag weg. Bovendien zijn hun potten vaak verkrijgbaar in verschillende kleuren, zodat u gemakkelijker kunt zien wat u kweekt. Zo zaten mijn kerstomaten vorig seizoen in rode potjes en de 'gewone' tomaten in zwarte potjes. Soms hebben we te weinig schoteltjes om al die potten op te zetten. U kunt in dat geval improviseren door verschillende soorten deksels te hergebruiken. Zo heb ik er zelf enkele gemaakt van een schoendoos bekleed met een plastic zak.

> Zaden

Zaden kunt u kopen, zeker wanneer u pas begint of wanneer u een nieuwe soort wilt uitproberen. Idealiter recupereert u echter uw eigen zaden. Ook deze alternatieven zijn mogelijk:

- Bezoek ruilbeurzen.
- Ga naar een zadenbibliotheek in uw gemeente (als er eentje is).
- Ga een kijkje nemen in moestuinen en op het platteland en zoek uit welke zaden u kunt recupereren.
- Verzamel de zaden van de groenten die u eet (opgelet met kruisingen).
- Maak kennis met andere moestuiniers op beurzen, markten en evenementen.

Een voorbeeld: tijdens het tomatenfestival vroeg ik informatie over een tomatensoort die werd getoond. De exposant liet me proeven en zag mijn enthousiasme. Hij nam een stukje keukenpapier en pikte de zaadjes uit de rest van de tomaat die hij me had laten proeven. Hij pakte de zaadjes in in het keukenpapier en schreef er de naam van de tomatensoort op.

